

OBSAH

Slovo na počátku	9
Dějiny spisovné češtiny (800–2000): schéma	18
Úvod	19
Jak pracovat s touto knihou – O jejím uspořádání a cílech	23

DÍL PRVÝ STŘEDOVĚK (800–1500)

Pilotní kapitola úvodní – *Prolog*

<i>Proglas</i> Konstantina-Cyrila jako nadčasový vzor kultivace jazyka	29
--	----

Část prvá: Počátky kultivace národního jazyka (800–1300)

41

Kapitola 1. Čechy a tradice slověnská – „česko-slověnština“	42
Kapitola 2. Kosmas a prstonárodní čeština v tradici latinské	54
Kapitola 3. Básnictví jako jazykový experiment <i>Píseň ostrovská „Slovo do světa stvoření“</i>	60

Část druhá: Rozkvět jazyka a jazykového povědomí (1300–1500)

69

Kapitola 4. <i>Kronika Dalimilova</i> První názory na jazyk a jeho společenské funkce	70
Kapitola 5. Klaret doby Karlovy První krůčky jazykovědy české a jazykového úsilí evropeizačního	81
Kapitola 6. Hus jako reformátor jazykový Náprava jazyka – prostředek k nápravě společenské i duchovní	95
Kapitola 7. Ke sklonku středověku Kritické úvahy nad stavem jazyka a nápravou češtiny, její ekumenismus – Viktorin Kornel ze Všehrd, <i>Lactifer</i> , Václav Písecký	109

DÍL DRUHÝ DÍLO BIBLICKÉ (800–1800–2000)

Pilotní kapitola spojovací – *Dialog*

Češi a Evropa se učí rozmlouvat s Bohem skrze bibli ve svém jazyce	121
--	-----

DÍL TŘETÍ RANÝ NOVOVĚK (1500–1800)

Část třetí: Zlatý věk češtiny (1500–1620)	207
Kapitola 8. První kroky v jazykovém plánování českého standardu Jan Blahoslav a jeho předchůdci	208

Kapitola 9. Daniel Adam z Veleslavína a zlatá éra českého slovníkářství	226
Kapitola 10. Právní a skutkové postavení češtiny v předvečer Bílé hory První zákon na ochranu češtiny z r. 1615	232

Část čtvrtá: Raná doba pobělohorská. Práce záchranné (1620–1700) 239

Kapitola 11. Komenský a jeho koncept moderního slovníku – ztracený, či nalezený?	240
---	-----

Kapitola 12. <i>Thesaurus linguae bohemicae</i> Spolupráce Rosy a Komenského přes čas, prostor i náboženské bariéry	247
--	-----

Kapitola 13. Čeština a statečný boj našich jezuitů za ni i za sebe samé	263
---	-----

Část pátá: Pozdní doba pobělohorská – předdvěří obrození (1700–1800) 277

Kapitola 14. Na přelomu století. Obrany jazyka a <i>Slovář český</i>	278
--	-----

Kapitola 15. Předobrozenecké peripetie a inspirace českých gramatik. Odezva gramatiky Rosovy (1672) a Doležalovy (1746) u Dobrovského (1809–19)	289
---	-----

Kapitola 16. První profesor češtiny Pelcl čili loučení s minulostí	304
--	-----

Pilotní kapitola závěrečná – Epilog

Jan Kollár (1793–1852) a jeho rodná českoslovenština jako nositelé tisícileté tradice	320
--	-----

ABSOLUTORIUM
Synopse tisíciletých cest

A ₁ Souhrn tisíciletých cest – Vývoj české jazykové mysli a její pojmy	342
---	-----

A ₂ Synopse pojmů a slov pro tisícileté ideje	349
--	-----

A ₃ Tisícileté děje české jazykové mysli v citátech jejich zvěstovatelů – proto-ekologů	351
---	-----

A ₄ Chronologický průvodce dějinami české i jazykové mysli	377
---	-----

<i>Čechy – ohnisko Evropy, země, kde kultura je domovem než kdekoli jinde</i> Roman Jakobson	397
---	-----

REJSTŘÍKY A PŘÍLOHY

R ₁ Rejstřík předmětů, pojmů a idejí – selekce	402
---	-----

R ₂ Rejstřík jazyků	420
--------------------------------------	-----

R ₃ Rejstřík jmen	425
------------------------------------	-----

Language – its Czech story (English summary)	437
--	-----

Základní literatura	451
---------------------------	-----

Obrazová dokumentace	453
----------------------------	-----